

Kriminaalmenetluse osalise lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	10.09.2026, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	Majandus- ja korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri ringkonnaprokurör Meelis Sentifoli
Kriminaalasja number:	21230100495
Kuriteo kvalifikatsioon	KarS § 93 ¹ lg 1; § 93 ¹ lg 3
Kahtlustatava nimi:	XXX (reg.kood XXX)

Politsei- ja Piirivalveameti Põhja prefektuuri kriminaalbüroo raskete kuritegude talituses alustati 12.05.2021 kriminaalasjas nr 21230100495 menetlust KarS § 394 lg 2 p 3 tunnustel XXX suhtes, kuna olemasoleva informatsiooni kohaselt oli alust kahtlustada, et XXX, läbi endaga seotud äriühingute XXX OÜ ja XXX OÜ (hilisema nimega XXX OÜ) on saanud vähemalt alates 01.01.2018 kuritegeliku päritoluga raha ning varjamaks vara tõelist olemust, päritolu, asukohta, käsutamiskiisi, ümberpaigutamise või omandiõiguse või varaga seotud muid õigusi, seda raha edasi kandnud, pannes seeläbi toime rahapesu.

Kriminaalmenetluse käigus rahapesu uurimisversioon kinnitamist ei leidnud, mistõttu selles osas kriminaalmenetlus KrMS § 199 lg 1 p 1 ja § 200 alusel prokuratuuri loal uurimisasutuse 23.08.2024 määrusega lõpetati. Menetlust jätkati KarS § 93¹ sätestatud rahvusvahelise sanktsiooni rikkumisega seonduva kuriteo uurimiseks, mille kohaselt äriühing XXX OÜ XXX ja XXX juhtimisel ja kontrollimisel osutas Venemaa juriidilistele isikutele XXX ja XXX teenuseid muu hulgas läbi Gruusia äriühingu XXX rahvusvahelist sanktsiooni rikkudes.

17.12.2024 edastas uurimisasutus kriminaalasja kohtueelse menetluse kokkuvõttega Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri.

10.09.2026 prokuratuuri määrusega lõpetati kriminaalasjas menetlus osaliselt XXX OÜ kahtlustuses KarS § 93¹ lg 3 ning XXX ja XXX kahtlustuses KarS § 93¹ lg 1 järgi KrMS § 199 lg 1 p 1 ja § 200 alusel eelnimetatud määruses loetletud kahtlustusega hõlmatud osategudes kuriteokoosseisu puudumise tõttu.

Käesolevaks ajaks kriminaalmenetluse käigus kogutud tõendusteabest lähtuvalt on XXX OÜ-d jätkuvalt alus kahtlustada KarS § 93¹ lg 3 järgi kvalifitseeritava kuriteo, so toimepanemises, mis seisnes alljärgnevas käitumises.

Euroopa Liidu Nõukogu 3. juuni 2022 määrusega nr 2022/879 muudeti määrust (EL) nr 833/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas. Nimetatud määruse artikkel 5n lg 1 b kohaselt on keelatud otse või kaudselt osutada arvepidamist, audiitor- (sealhulgas kohustuslik audit), raamatupidamisteenuseid või maksu-, äri- või juhtimiskonsultatsioone või suhtekorraldusteenuseid Venemaal asutatud juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele. Artikkel 5n lg 2 kohaselt lõiget 1 ei kohaldata selliste teenuste osutamise

suhtes, mis on rangelt vajalikud, et lõpetada enne 4. juunit 2022 sõlmitud käesoleva artikliga vastuolus olevad lepingud või selliste lepingute täitmiseks vajalikud lisalepingud hiljemalt 5. juuliks 2022. 6. oktoobri 2022 Euroopa Liidu Nõukogu määrusega muudeti artikkel 5n lg 1 sõnastust, mille kohaselt on keelatud otse või kaudselt osutada arvepidamis-, audiitor- (sealhulgas kohustuslik audit), raamatupidamisteenuseid või maksunõustamis-, ärinõustamis- või juhtimiskonsultatsiooni- või suhtekorraldusteenuseid Venemaal asutatud juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele.

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse (edaspidi RSanS) § 3 lg 1 kohaselt on rahvusvaheline sanktsioon välispoliitika meede, mille eesmärk on toetada rahu säilitamist või taastamist, rahvusvahelist julgeolekut, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet, inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse järgimist või muude Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja või Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide saavutamist. RSanS § 6 kohaselt on rahvusvahelise sanktsiooni rikkumine rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmine või keelu rikkumine. Rahvusvahelist sanktsiooni rakendav õigusakt on RSanS § 9 lg 1 tähenduses Euroopa Liidu Nõukogu määrus või Eesti Vabariigi seadus, mille alusel kohaldatakse rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas õigusaktis ettenähtud kohustusi ja keelde. Seega on Euroopa Liidu Nõukogu määrus nr 833/2014 ja 3. juuni 2022 määrus nr 2022/879, millega muudeti määrust nr 833/2014, rahvusvaheline sanktsioon.

16.10.2015 kanti äriregistrisse äriühing XXX OÜ (alates 23.10.2023 uus ärinimi XXX OÜ). Äriühingu juhatuse liige ja osanik on alates asutamisest (16.10.2015 kuni käesoleva ajani) ainuisikuliselt XXX. Äriühingu põhitegevusala alates 16.10.2015 kuni 31.12.2019 oli „Muud juriidilised toimingud“ ning alates 01.01.2020 kuni käesoleva ajani on põhitegevusalana märgitud „Ärinõustamine jm juhtimisalane nõustamine“. XXX OÜ igapäevast tööd juhtis ja korraldas XXX, kellele XXX on andnud volituse enda eest ja enda nimel allkirjastada vajalikke lepinguid ja muid dokumente ning esindada ja teostada kõiki toiminguid kolmandate isikute suhtes, teostada äriühingu haldus-, tegevus- ja kauplemistegevust.

XXX OÜ majandustegevus seisnes erinevate teenuste - juriidiliste toimingute, ärinõustamise, juhtimisalase nõustamise jm - osutamises välisriikides, sealhulgas Vene Föderatsioonis asuvatele klientidele. Vene Föderatsioonis leiti kliendid, kellele kirjeldatud teenuseid osutama asuti, Vene Föderatsioonis asuvate, XXX seotud äriühingute XXX ja XXX vahendusel.

XXX ja XXX olid teadlikud, et vastavalt eelpool toodud Euroopa Liidu Nõukogu määruse nr 2022/879, 3. juuni 2022 artiklile 5n lg 1 b ei ole alates 3. juunist 2022 lubatud Vene Föderatsiooni juriidilistele isikutele osutada muuhulgas ärinõustamis- ja raamatupidamisteenust.

Eeltoodud keelust hoolimata osutas XXX OÜ XXX ja XXX teadmisel ning nende juhtimisel ja kontrollimisel XXX OÜ töötajate vahendusel Venemaa juriidilistele isikutele XXX (piiratud vastutusega äriühing XXX, registreerimisnumber XXX) ja XXX (piiratud vastutusega äriühing XXX, registreerimisnumber XXX) ärinõustamis- ja raamatupidamisteenust alljärgnevatel asjaoludel:

1. 18.07.2022 sõlmis Venemaa kodanik XXX „Konsultatsiooniteenuse osutamise lepingu“ nr 2940 Venemaa juriidilise isikuga XXX, millist äriühingut esindas peadirektor XXX. Eelpool nimetatud konsultatsioonilepingu koostas ja edastas ajavahemikul 18.07.2022 kuni 09.08.2022 XXX OÜ töötaja XXX.
2. 18.07.2022 sõlmis Venemaa kodanik XXX „Konsultatsiooniteenuse osutamise lepingu“ Venemaa juriidilise isikuga XXX, millist äriühingut esindas volituse alusel XXX. XXX sõlmitud lepingust tulenevalt esitas XXX XXX isikus XXX 18.juuli 2022.a. arve nr 2940 summas 23 900

rubla (408,13 eurot). Eelpool nimetatud konsultatsioonilepingu koostas ja edastas ajavahemikul 18.07.2022 kuni 09.08.2022 XXX OÜ töötaja XXX ning arve XXX OÜ töötaja XXX.

3. 20.07.2022 sõlmis Venemaa kodanik XXX lepingu nr 2942 „Konsultatsiooniteenuste osutamise kohta“ Venemaa juriidilise isikuga XXX. Nimetatud lepingust tulenevalt sõlmis XXX 20.07.2022 tellimuse "teenuste osutamiseks vastavalt 20.07.2022.a. konsultatsiooniteenuste osutamise lepingule nr 2942“. XXX nimel allkirjastas tellimuse peadirektor XXX. 20.07.2022 esitati XXX arve nr 2942 XXX nimelt summas 239 900.00 rubla (4 238.50 eurot). Eelpool nimetatud konsultatsiooniteenuste osutamise lepingu ja arve koostas ja edastas ajavahemikul 19.07.2022 kuni 12.08.2022 XXX OÜ töötaja XXX.

4. 09.08.2022 sõlmis Venemaa kodanik XXX „Nõustamislepingu“ nr 2281 Venemaa juriidilise isikuga XXX. Nimetatud lepingust tulenevalt sõlmis XXX avalduse "nõustamisteenuste osutamiseks vastavalt Nõustamislepingule nr 2281, 09.08.2022.a.“. XXX nimel allkirjastas avalduse volikirja alusel XXX. 09.08.2022 esitati XXX arve nr 2281 XXX nimelt summas 47 000 rubla (746,39 eurot). Eelpool nimetatud nõustamislepingu ja arve koostas ja edastas ajavahemikul 13.06.2022 kuni 21.07.2022 XXX OÜ töötaja XXX.

5. 11.08.2022 sõlmis Venemaa kodanik XXX „Nõustamisteenuste osutamise lepingu“ nr 230 Venemaa juriidilise isikuga XXX. Nimetatud lepingust tulenevalt sõlmis XXX 11.08.2022 tellimuse "teenuste osutamiseks kooskõlas 11.08.2022.a. nõustamisteenuste lepinguga nr 2300“. XXX nimel allkirjastas tellimuse volikirja alusel XXX. 11.08.2022 esitati XXX arve nr 2300 XXX nimelt summas 384 300 rubla (6 089.37 eurot). Eelpool nimetatud nõustamisteenuste osutamise lepingu ja arve koostas ja esitas ajavahemikul 13.06.2022 kuni 21.07.2022 XXX OÜ töötaja XXX.

6. 18.08.2022 sõlmis Venemaa kodanik XXX „Konsultatsiooniteenuste osutamise Lepingu nr 2306“ Venemaa juriidilise isikuga XXX. XXX nimel allkirjastas tellimuse volikirja alusel XXX. 18.08.2022 esitati XXX arve nr 2306 XXX nimelt summas 117 900,00 rubla (1 947,79 eurot). Eelpool nimetatud konsultatsiooniteenuste osutamise arve kuupäevaga 18.08.2022 koostas ja esitas XXX OÜ töötaja XXX.

7. 01.08.2022 esitati Venemaa juriidilisele isikule XXX (piiratud vastutusega äriühing XXX, registreerimisnumber XXX) arve nr 2293 XXX nimelt summas 300 860,00 rubla (4 654,40 eurot). Eelpool nimetatud arve XXX nimelt koostas ja esitas XXX OÜ töötaja XXX.

8. 22.08.2022 sõlmis Venemaa juriidiline isik XXX (piiratud vastutusega äriühing XXX, registreerimisnumber XXX) XXX isikus lepingu nr 2309 „Konsultatsiooniteenuste osutamise kohta“ Venemaa juriidilise isikuga XXX. XXX nimel allkirjastas tellimuse volikirja alusel XXX. 22.08.2022 esitati äriühingule XXX arve nr 2309 XXX nimelt summas 386 400 rubla (6 334,40 eurot). Eelpool nimetatud konsultatsiooniteenuste osutamise arve koostas ja esitas XXX OÜ töötaja XXX.

XXX OÜ töötajate poolt Vene Föderatsiooni äriühingute XXX ja XXX nimelt konsultatsiooniteenuste lepingute koostamise tulemusena tekkisid juriidiliselt pädevad dokumendid, mis reguleerivad teenusepakkuja ja tellija vahelisi suhteid, kohustusi ning tasusid. Selliste lepingute koostamise teenuse osutamine XXX OÜ poolt Vene Föderatsiooni äriühingutele XXX ja XXX on käsitletav ärinõustamisteenusena osutamisenä nimetatud äriühingutele.

XXX OÜ töötajate poolt Vene Föderatsiooni äriühingute XXX ja XXX nimelt viimaste klientidele esitatavate, konsultatsiooniteenuste lepingutega seotud arvete koostamise tulemusena tekkisid raamatupidamise algdokumendid, mis tõendavad kahe poole vahelise majandustehingu toimumist ning mida XXX ja XXX said kajastada oma raamatupidamises. Seega on XXX OÜ poolt Vene

Kriminaalmenetluse lõpetamiseks KrMS § 202 alusel on vajalik tuvastada avaliku menetlushuvi puudumine. Praktikast lähtuvalt hinnatakse nimetatud kriteeriumi täidetust läbi eri- ja üldpreventiivsete kaalutluste. Riigi reaktsioon peab küll järgnema igasugustele sellistele rikkumistele, kuid mida väiksem ja vähetahtsam on rikkumine, seda väiksem peaks olema ka avaliku võimu huvi jõuda igakordselt kriminaalkorras süüdimõistmiseni ning kriminaalkaristuse rakendamiseni. Kuigi KarS § 93¹ kirjeldatud kuriteokoosseis käesoleval ajal eeldab avaliku menetlushuvi olemasolu igakordselt, siis ka siin on võimalik teha järeldusi, võttes arvesse konkreetseid asjaolusid. Siinkohal tuleb ilmas pidada XXX OÜ-le etteheidetava kuriteo ulatuse vähenemist võrreldes esialgse kahtlustuse mahuga. Samuti väheneb avalik menetlushuvi aja möödudes. Kriminaalmenetlust kõnesluste sündmuste uurimiseks alustati juba 12.05.2021. Käesolevaks ajaks on etteheidetava kuriteo toimepanemisest möödunud neli aastat. Neid asjaolusid arvestades tuleb järeldada, et antud juhul on avalik menetlushuvi kahanenud. Käesoleval juhul kõnealuse sündmuse kriminaalmenetlusele allutamise fakt iseenesest, samuti kriminaalmenetluse lõpetamisel pandavad kohustused annavad avalikkusele selge signaali, et taolistele rikkumistele järgneb riigi reaktsioon isikute põhivabadusi enim piiravate vahendite - sh kriminaalmenetluse näol, mis on prokuröri hinnangul piisav üldpreventiivsete eesmärkide saavutamiseks.

Samuti tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise eeldusena KrMS § 202 lg-st 1 tulenevalt tuvastada, et isiku süü ei ole suur. KrMS § 202 lg 1 raames mõeldakse isiku teosüüd karistusseadustiku mõttes, s.o hinnatakse üksnes konkreetset kuritegu, mitte isikut või tema varasemat käitumist ning erinevaid preventsioone. Seega, süü suuruse hindamisel võetakse aluseks KarS-is toodud põhimõtted.

Lähtudes kriminaalasjas kogutud materjalidest, jõudis prokurör järeldusele, et XXX OÜ-le, millise äriühingu huvides tegusteid XXX ja XXX, esitatid kahtlustus on põhjendatud, ent süü ei ole käesoleval juhul suur. Süü suuruse hindamisel arvestatakse eelkõige isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, karistust kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid.

Kuigi kõnesolev kriminaalasi on keskmisest mahukam ning selle käigus on teostatud hulgaliselt erinevaid menetlustoiminguid, tuleb võtta arvesse asjaolu, et algselt XXX OÜ-le esitatud kahtlustuse maht on käesolevaks ajaks märkimisväärselt vähenenud. Kahtlustus piirdub jätkuva kuriteona käsitletava tegutsemisega, mis hõlmab kaheksat osategu. Need teod leidsid aset lühikese aja möödumisel peale rahvusvahelise sanktsiooni kehtima hakkamist 03.06.2022, täpsemalt ajavahemikul 18.07. – 22.08.2022. Kahtlustatavatele sai teatavaks nende suhtes kriminaalmenetluse toimetamine alles 13.09.2023, mil toimusid kriminaalasjas läbiotsimised kahtlustatavatega seotud paikades. Kriminaalmenetluse käigus kogutud tõendite pinnalt ei ole alust kahtlustatavatele ette heita kuriteo jätkuvat toimepanemist peale 22.08.2022. Õigusrikkumine kestis ligikaudu ühe kuu vältel. Eelnevast võib järeldada, et kahtlustatavad korrigeerisid oma käitumist sõltumata õiguskaitseasutuste tegevusest omal initsiatiivil ning peale nimetatud kuupäeva enam õigusrikkumist ei jätkanud. Samuti on alust arvata, et toimepandud tegu oli kantud XXX OÜ tegevust kontrollinud XXX ja XXX esialgsest üksikõiksest suhtumisest valitsevasse õiguskorda vahetult peale sanktsiooni kehtimise algust, mitte soovist püsivalt ja süstemaatiliselt jätkata sanktsiooni rikkumist. Siinkohal tuleb täpsustada, et tegemist ei olnud siiski hooletusest toimepandud, vaid siiski tahtliku teoga, küll aga ilmselt tahtluse kergeima vormi - kaudse tahtlusega.

Eeltoodust lähtuvalt leiab prokurör, et kahtlustatava süü ei ole niivõrd suur, et kriminaalasja tuleks lahendada ilmtingimata kohtumenetluses. Samuti, kuna seadusandja on nimetatud kuriteo eest ette näinud rahalise karistuse, on tegemist kuriteoga, mille toimepanemisel võib isiku süüd pidada väikseks, kuna karistuse väiksemad sanktsioonimäärad viitavad ka väiksemale süüle.

XXX OÜ ja selle äriühingu huvides tegutsenud XXX ja XXX ei ole varem kriminaalkorras karistatud ning nende suhtes ei ole menetluses teisi kriminaalasju. Raskendavad asjaolud seoses kõnesoleva kuriteoga puuduvad.

Avalik menetlushuvi kõnesoleval juhul puudub, kuna isikule etteheidetava kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra, kui üldise väärtusmastaabi, riive heastamine ning tema õiguskuulekale käitumisele suunamine on võimalik saavutada ka muude vahenditega kui avaliku karistamisega.

XXX OÜ esindaja XXX on nõus võtma äriühingule seoses kriminaalmenetluse lõpetamisega kohustuse maksta 10 000 eurot sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides. Täpsemalt on XXX soovitud, et rahalise kohustusena tasutavad vahendid läheksid valdkonda, mis seonduvad Ukraina toetamisega. Arvestades XXX OÜ-le etteheidetava kuriteo iseloomu, mis seisneb Venemaa poolt Ukraina vastu toimepandava agressiooni tõttu Venemaa suhtes rakendatud rahvusvahelise sanktsiooni rikkumises, ilmestab selline XXX OÜ esindaja avaldus tema siirast soovi kuriteo mõjusid mingilgi viisil leevendada. Selline asjaolu on käsitletav kergendava asjaoluna KarS § 57 lg 2 mõttes. Kahtlustatav on eelnimetatud kohustusega nõustunud. KrMS § 202 alusel kriminaalmenetluse lõpetamine saab toimuda ainult kahtlustatava nõusolekul, mis tähendab ühtlasi, et isik loobub talle inkrimineeritud kuritegudes kohtulahendi taotlemisest, seega ka enda võimalikust õigeksmõistmisest. Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks.

Kohtueelse menetluse käigus kogutud tõendeid ning isiku varasemat käitumist hinnates on alust asuda seisukohale, et KarS § 56 lg-s 1 sätestatud üld- ja eripreventiivseid eesmärke on võimalik saavutada käesoleval juhul isikut kriminaalvastutusele võtmata. Tulenevalt eeltoodust leiab prokurör, et kahtlustatavaks oleva juriidilise isiku suhtes on võimalik lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 lg 2 p 2 järgi, määrares äriühingule kohustuseks maksta 10 000 eurot sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides. XXX OÜ on kohustuse täitnud 10 000 euro kandmisega 24.08.2026 Rahandusministeeriumi arvele EE777700771003813400 (AS LHV Pank).

XXX OÜ seaduslikule esindajale XXX on selgitatud, et kriminaalasja toimik jääb Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuse täitmiseni. Kui XXX OÜ ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, ringkonnaprokurör

m ä ä r a s :

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 21230100495 menetlus osaliselt XXX OÜ suhtes KarS § 93¹ lg 3 järgi.

2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: XXX OÜ kohustub maksuma 10 000 (kümme tuhat) eurot sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides - MTÜ United Delivery Mission – 80610020. Kohustus on täidetud nimetatud summa kandmisega 24.08.2026 Rahandusministeeriumi arvele EE777700771003813400 (AS LHV Pank).

3. KrMS 4 peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldatud.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: jäetakse kriminaalasja juurde kuni lõpliku menetlusotsuse vastuvõtmiseni käesolevas kriminaalasjas.

5. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.

6. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia anda üle XXX OÜ seaduslikule esindajale XXX ja XXX OÜ kaitsjale, vandeadvokaat Veiko Viisilehele.

7. Kriminaaltoimik jätta hoiule Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuse täitmiseni.

(allkirjastatud digitaalselt)

Meelis Sentifoli
ringkonnaprokurör

Olen kriminaalmenetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus, olen määruse kätte saanud ning määrus on mulle tõlgitud vene keelde:

(allkirjastatud digitaalselt)

XXX
XXX OÜ seaduslik esindaja

Kriminaalmenetluse lõpetamise kohaldamisest võttis osa tõlk Oleg Zolotarjov, keda hoiatati oma kohustuste täitmisest keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest KarS § 318 ja § 321 järgi.

(allkirjastatud digitaalselt)